

INFRA QIZIL SPEKTROSKIPIYASI ANALIZ USULINING TIBBIYOTDAGI O'RNI.**Karimov.J.S***Buxoro davlat tibbiyot instituti tibbiy kimyo kafedrasida assistenti*

Kyupen forte tabletkalari- Yallig'lanishga qarshi Har bir tabletkada quyidagilarni saqlaydi: faol modda: ketorolak trometamini (100% moddaga qayta hisoblanganda) – 10mg;yordamchi moddalar: mikrokrystall sellyuloza, tozalangan talb, magniy stearati, aerosil, aspartam, natriy kroskarmelloza, ananas aromatizatori. Ketorolak – nosteroid yallig'lanishga qarshi preparat, pirrolizin-karboksil kislotasining hosilasidir.

Yaqqol og'riq qoldiruvchi ta'sir ko'rsatadi, shuningdek yallig'lanishga qarshi va o'rtacha darajada isitmani tushiruvchi ta'sirga ega ko'rsatadi. Ta'sir mexanizmi yallig'lanish, og'riq va isitmaning patogenezida muhim rol o'ynaydigan prostaglandinlarning o'tmishdoshi hisoblangan araxidon kislotasining metabolizmidagi asosiy ferment – siklooksigenaza (TSOG) ning faolligini susaytirishi bilan bog'liq.

Ichga qabul qilingandan so'ng tez va to'liq so'riladi. 10 mg dozani qabul qilgandan so'ng Smax ga o'rtacha 40 minutdan keyin erishiladi va 0,7-1,1 mkg/ml ni tashkil etadi. Yog'ga boy ovqat Smax ni pasaytiradi va unga erishish vaqtini 1 soatga kechiktiradi. Antatsidlar so'rilish darajasiga ta'sir qilmaydi.

Plazma oqsillari bilan bog'lanishi–99,2%.Bog'lanish darajasi qon tomirlardagi kontsentratsiyasiga bog'liq emas. Jigarda kon'yugatsiyalangan va gidroksil guruhini biriktirgan shakllarini hosil qilib, metabolizmga uchraydi. Asosiy metaboliti – gidroksiketorolak farmakologik jihatdan faol emas.

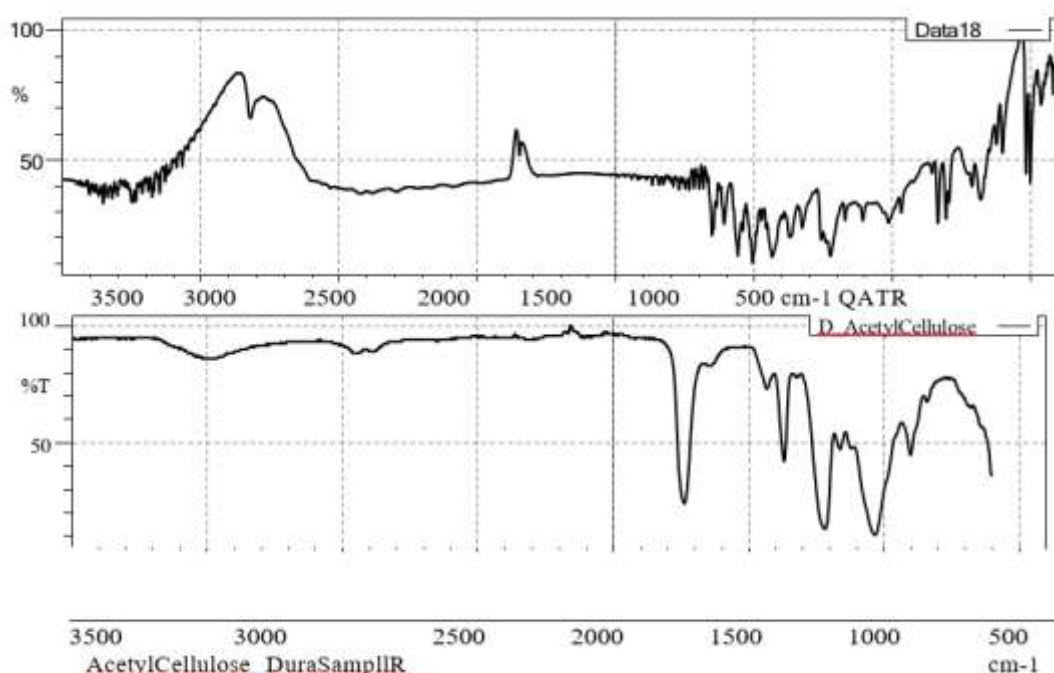
Asosan buyrak orqali chiqariladi. Buyrak faoliyati normal bo'lgan patsiyentlarda yarim chiqarilish davri T1/2 o'rtacha – taxminan 5 soat ni tashkil etadi. T1/2 keksa yoshdagi patsiyentlarda uzayadi va yoshlarda qisqaradi. Jigar faoliyati T1/2 ga ta'sir ko'rsatmaydi. Buyrak faoliyatini buzilishi bo'lgan patsiyentlarda plazmadagi kreatinin kontsentratsiyasi 19-50 mg/l (168-442 mkmol/l) bo'lganida T1/2 10 soatgacha uzayadi, ammo yaqqol ifodalangan buyrak yetishmovchiligida – 13 soatdan ortiqni tashkil etadi. Siydikda yuborilgan dozaning 92%, ahlatda 6% aniqlanadi. Ko'p marta qo'llanganida ketorolakning klirensi o'zgarmaydi.

Kyupen Forte quyidagi holatlarda o'rtacha va kuchli darajadagi og'riqlarni bartaraf qilish maqsadida qisqa vaqt davomida qo'llash uchun ko'rsatilgan: operatsiyadan keyingi og'riqlar: qorin bo'shlig'idagi abdominal, ginekologik, xirurgik, ortopedik va boshqa operatsiyalardan keyingi og'riqlar;skelet-mushak tizimini shikastlanishi oqibatidagi o'tkir og'riq sindromlari: paylarni o'tkir cho'zilishi, suyaklarni chiqishi, sinishi va yumshoq to'qimalarni shikastlanishi; tish og'rig'i, shu jumladan stomatologik aralashuvlardan keyingi og'riqlar;tug'ruqdan keyingi og'riqlar (tug'ruq vaqtida ketorolakni qo'llash mumkin emas);onkologik og'riqlar, ishialgiya, fibromialgiya, yumshoq to'qimalarning surunkali patologiyasidagi bo'g'imdan tashqari og'riq sindromlari, osteoartroz kabi holatlarda og'riq sindromi zo'rayganida og'riqni

qisqa muddatga qoldirish uchun va buyrak va jigar sanchiqlarida yordamchi vosita sifatida qo'llanadi.

Ketorolak boshqa NYaQV bilan bir vaqtda qo'llanganida additiv nojo'ya samaralar rivojlanishi mumkin; pentoksifillin, antikoagulyantlar (varfarin, geparin kichik dozalarda) bilan – qon ketishi havfi oshishi mumkin; AAF ingibitorlari bilan – buyrak faoliyatini buzilishini rivojlanish havfi oshishi mumkin; probenetsid bilan – plazmada ketorolakning kontsentratsiyasi oshadi va uni yarim chiqarilish davri uzayadi; litiy preparatlari bilan – litiyning buyrak klirensi pasayishi va plazmada uning kontsentratsiyasi oshishi mumkin; furosemid bilan – uning siydik haydovchi ta'siri kamayishi mumkin. Ketorolak qo'llanganida og'riq qoldirish maqsadida qo'llanadigan opioid analgetiklarga bo'lgan ehtiyoj kamayadi.

Kyupen IR Spirit-spektrofotometri:

	Score	Library	Name	Comment
1	622	33 - ATR-Organic2	D. AcetylCellulose	AcetylCellulose
2	621	55 - T-Organic2	T_Y-83 Dis Azo Yellow	Dis Azo Yellow/C34H32CL4N6O8, Transmission(Microscope), Pig No. Y-83, CAS
3	617	80 - IRs Pharmaceuticals	CHLORDIAZEPOXIDE	CHLORDIAZEPOXIDE Formula: C16H14ClN3O@ MW: 299.76 (ASEAN REFERENCE STANDARD) CONTROL NO. I 100109 (LOD
4	616	13 - IRs Pharmaceuticals	PHENACETIN	PHENACETIN Formula: C10H13NO2 MW: 179.21
5	612	58 - IRs Pharmaceuticals	ENALAPRIL MALEATE	ENALAPRIL MALEATE Formula: C24H32N2O9 MW: 492.5248 (ASEAN REFERENCE
6	601	104 - IRs Pharmaceuticals	ACETANILIDE	ACETANILIDE Formula: C8H9NO MW: 135.17 (WHO MELTING POINT REFERENCE

23		577	9 - T FoodAdditives2	Isoeugenol(Sales origin:Wako Pure Chemical Industries.
24		576	3 - IRs Pharmaceuticals	PROGESTERONE Formula: C ₂₁ H ₃₀ O ₂ MW: 314.46 (INTERNATIONAL CHEMICAL
25		574	68 - ATR-Organic2	Phthalocyanine Green/C ₃₂ H ₁₅ CuN ₈ , DuraSamplIR, Pig No. G-7, CAS No. 01328-53-6
26		573	1 - T-Organic2	Lactose Monohydrate
27		572	20 - IRs Pharmaceuticals	NIFEDIPINE Formula: C ₁₇ H ₁₈ N ₂ O ₆ MW: 346.33
28		569	51 - ATR-Organic2	Carmine 6B/C ₁₈ H ₁₄ N ₂ O ₆ S-Ca, DuraSamplIR, Pig No. R-57:1, CAS No. 05281-04-9
29		566	161 - IRs Pharmaceuticals	Theophylline formula: C ₇ H ₈ N ₄ O ₂
30		565	130 - IRs Pharmaceuticals	Chloramphenicol formula: C ₁₁ H ₁₂ C ₁₂ N ₂ O ₅
31		565	57 - IRs Pharmaceuticals	EPHEDRINE Formula: C ₁₀ H ₁₅ NO MW:
32		565	30 - IRs Pharmaceuticals	L-LEUCINE Formula: C ₆ H ₁₃ NO ₂ MW:
33		564	181 - IRs Pharmaceuticals	Josamycin formula: C ₄₂ H ₆₉ NO ₁₅
34		564	79 - IRs Pharmaceuticals	ATR/diamond CHLORODIENE PHOSPHATE Formula: C ₁₈ H ₃₂ C ₁₂ N ₃ O ₈ P ₂ MW: 515.86662 (CASEAN REFERENCE STANDARD)
35		563	61 - ATR-Organic2	Dis Azo Yellow/C ₃₄ H ₃₂ CL ₄ N ₆ O ₈ , DuraSamplIR, Pig No. Y-83, CAS No.
36		562	131 - IRs Pharmaceuticals	Chloramphenicol Sodium Succinate formula: C ₁₅ H ₁₅ C ₁₂ N ₂ NaO ₈

Xulosa sifatida shuni aytish mumkinki bu usul yordamida bir-xil tarkibli aralashmalarning bir-xil sifat va miqdoriy o'xshashligini isbotlash mumkin. Buning uchun aniqlanishi kerak bo'lgan turli agregat holatdagi aralshma yoki dori preparatlarini tarkibi sifatva miqdor jihatdan aniq bo'lgan aralshma tahlillari bilan solishtirib ko'rishimiz mumkin.

ADABIYOTLAR:

1. Botirovich R. S., G'aybullayevna S. G. OLTI ATOMLI SPIRT-SORBITNING QANDLI DIABET KASSALIGINI DAVOLASHDAGI AHAMIYATI //ZAMONAVIY TA'LIMDA FAN VA INNOVATSION TADQIQOTLAR JURNALI. – 2023. – T. 1. – №. 2. – C. 74-82.
2. Niyazov L., Karimov J. THE SIGNIFICANCE OF SITUATION ISSUES IN TEACHING MEDICINAL CHEMISTRY STUDENTS OF MEDICAL UNIVERSITIES //" CANADA" INTERNATIONAL CONFERENCE ON DEVELOPMENTS IN EDUCATION, SCIENCESAND HUMANITIES. – 2023. – T. 9. – №. 1.

3. Karimov J.S. TRIPTOFAN BIOKIMYOVIY REAKSIYALARINI O'RGANISH UNIVOZIYATI VA ORGANIK SINTEZLARDA FOYDALANISHNI ANQLASH //OBRAZOVANIE NAUKA I INNOVATSIONNYE IDEI V MIRE. – 2023. – Т. 34. – №. 6. – С. 120-124.
4. Karimov J. S. GIDROKSI BENZOY KISLOTALAR VA FLOVANOIDLARNING MERIGOLDLAR TARKIBIDA UCHRASHI VA AHAIYATI //JOURNAL OF INNOVATIONS IN SCIENTIFIC AND EDUCATIONAL RESEARCH. – 2023. – Т. 6. – №. 11. – С. 100-104.
5. Karimov J. S. ИЗУЧЕНИЕ ЗНАЧЕНИЯ БАЛХОТКОВ В МЕДИЦИНЕ С ПОМОЩЬЮ ФИЗИКО-ХИМИЧЕСКИХ МЕТОДОВ //ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ. – 2023. – Т. 34. – №. 6. – С. 131-135.
6. Karimov J. S. ВЛИЯНИЕ НА ЧЕЛОВЕЧЕСКИЙ ОРГАНИЗМ БИОХИМИЧЕСКИЕ РЕАКЦИИ ДЛЯ ТРИПТОФАНА //ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ. – 2023. – Т. 34. – №. 6. – С. 125-130.
7. JS K. DETERMINATION OF TOXICITY LEVEL OF (2S)-2-AMINO-3-(1H-INDOL-3-YL) PROPANOIC ACID USING MOLECULAR MODELING FRAMEWORKS //Scientific Impulse. – 2023. – Т. 1. – №. 9. – С. 1020-1023.
8. Obidovich M. S. THE USAGE OF MODERN TEST SYSTEMS WHILE TEACHING THE SUBJECT OF MEDICAL CHEMISTRY //Лучшие интеллектуальные исследования. – 2023. – Т. 11. – №. 2. – С. 194-197.
9. Каримов, Жавохир Собирзода. "Ниязов Лазиз Нурхонович ПРОИЗВОДНЫЕ ТИОМОЧЕВИНЫ С ГИДРОКСИБЕНЗОЙНЫМИ КИСЛОТАМИ Universum химия и биология. 2021. № 8 (86)." URL <https://cyberleninka.ru/articlenproizvodnye-tiomocheviny-sgidroksibenzoyny> (2021).